

عنوان مقاله:

سنجش توسعه یافتگی شهرستانهای استان یزد با مدل HDI و TOPSIS

محل انتشار:

فصلنامه رفاه اجتماعی، دوره 16، شماره 60 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

Saeed Maleki - دانشگاه شهید چمران اهواز

Mohammad Ali Firozi - دانشگاه شهید چمران اهواز

Elyas Mavedat Mavedat - دانشگاه شهید چمران اهواز

خلاصه مقاله:

مقدمه: از موضوعات مطرح شده اخیر در فرهنگ برنامه ریزی، نابرابری توسعه است. این نابرابری حاصل عوامل متعدد بوده، که سبب رشد ناهمگون و نامتعادل نواحی می شود. موضوعی که بازتاب آن را در چشم انداز جغرافیایی شهرها می توان یافت. لذا در برنامه ریزیها چگونگی توسعه در شاخصها و مکانهای مختلف از جمله مباحث مهم و اساسی به شمار می رود. در مقابل این توسعه، محرومیت و تنگناها قرار دارد؛ بنابراین ابعاد گوناگون و پیچیدگی موضوع، ضرورت شناخت میزان توسعه و محرومیت را بیان می کند. روش: پژوهش حاضر دارای ماهیت کاربردی و ترکیبی از روشهای تحقیق توصیفی - تحلیلی می باشد. لازم به ذکر است هدف کلی پژوهش، شناسایی توانمندیها و محدودیتهای توسعه یافتگی در شاخصهای اجتماعی - اقتصادی استان یزد بوده؛ که با دیدگاه آمار فضایی مورد بررسی قرار گرفته است. برای تحلیل داده ها نیز، از نرم افزارهای GIS، Grafer، و Excel در قالب مدل HDI و TOPSIS استفاده شده است. یافته ها: شهرستانهای خاتم، میبد و صدوق محروم ترین و مرکز استان (یزد) توسعه یافته تر از دیگر شهرستانهای استان است و به لحاظ آماره TOPSIS شهرستان یزد توسعه آن برابر ۹۷۳٪ و میزان TOPSIS شهرستان خاتم با میزان ۱۷٪ به ترتیب بیشترین و کمترین و همچنین آماره HDI شهرستان یزد برابر ۲۶٪ به عنوان توسعه یافته ترین و HDI شهرستان خاتم برابر ۱ به عنوان فقیرترین شهرستان استان است. همچنین میزان HDI شهرستانهای طبس و مهریز به ترتیب برابر ۵۶٪ و ۵۹٪ بوده که نشان دهنده سطح میانه توسعه و فقر در میان دیگر شهرستانها است. بحث: براساس نتایج مدلهای مورد نظر توزیع (زیرساخت، امکانات، خدمات و غیره) در شهرستانهای استان بیانگر ناهمبستگی و ناتوانی جغرافیایی مناطق است. براین اساس میزان توسعه و توسعه نیافتگی تفاوت آشکاری را بین مناطق استان نشان می دهد. در نتیجه این تفاوتها تهیه و اجرای برنامه ها و طرحهای هدفمند برای توسعه یکپارچه و متوازن لازم است.

کلمات کلیدی:

Deprivation, Development, HDI, TOPSIS, توسعه, محرومیت, HDI, TOPSIS

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1839994>

